

VISIONS- OG UDVIKLINGSPLAN

Socialområdet i Region Midtjylland

Forord.....	3
Et socialområde i bevægelse	4
Socialområdets vision.....	6
Ét socialområde.....	9
Det hele menneske	13
Fagligt stærke specialområder.....	17
Tidsplan for indsatser 2024-2027	20

Udgivet november 2023

Version 1

Region Midtjylland – Socialområdet
Tingvej 15A
8800 Viborg
mail: social@rm.dk
www.social.rm.dk

Foto: Jesper Voldgaard

Forord

Socialområdet i Region Midtjylland vil være et af Danmarks stærkeste højt specialiserede socialområder. Det forpligter regionalt og nationalt, fordi vi kan noget helt særligt. Vi har en unik platform og dygtige medarbejdere på alle niveauer. Vi leverer tværfaglige indsatser af højeste kvalitet og anvender den nyeste viden og effektfulde metoder til at gøre en forskel for borgerne på vores tilbud. Den demografiske, økonomiske og personalemæssige udvikling kalder på nye veje og tværgående samarbejde for at kunne bevare og videreudvikle nogle af landets mest attraktive tilbud på det højt specialiserede socialområde.

Med visions- og udviklingsplanen sætter vi retning for Socialområdet i de kommende år. Vores nye vision fokuserer på borgerperspektivet og den faglige specialisering, der skal til for at understøtte, at borgeren kan udleve sine ønsker, håb og drømme. Visions- og udviklingsplanen bidrager med robuste løsninger på de store udfordringer og er et skridt på vejen mod fremtidens socialområde. Som en del af visionen har vi også udvalgt syv af FN's verdensmål, der kan omsættes til Socialområdets praksis. De tilføjer en ny dimension til vores arbejde, når vi skal udvikle indsatser og finde nye løsninger.

Visionen underbygges af visions- og udviklingsplanens 15 pejlemærker, der er et udtryk for indsatser, der skal bringe Socialområdet tættere på visionens overordnede mål. Pejlemærkerne udstikker ikke detailregulerede handlingsplaner, men sætter retning for hvert af de udpegede indsatsområder. Det sikrer en agil og dynamisk organisation, der er omstillingsparat, hvis udfordringer og behov ændres undervejs.

De indsatser som særligt prioriteres i 2024 er udpeget, mens der vil være en mere fleksibel tilgang til indsatser i 2025-27. Vi mener, at en fleksibel tidsplan er vigtig for at kunne handle politisk, hvis nye udfordringer kræver en ændring i vores prioriteringer. Ligeledes sikrer vi et politisk ejerskab på udviklingen af Socialområdets indsatser i de kommende år.

Vi har udarbejdet visions- og udviklingsplanen i tæt samarbejde med relevante aktører på socialområdet. Kommuner og styrelser samt borger- og pårørende-foreninger har været inddraget gennem forskellige workshops. Ligeledes har Socialområdets egne borgere, MED-system og ledelsesfora været involveret undervejs.

Med visions- og udviklingsplanen skaber vi en rød tråd fra visionen til de enkelte indsatser, så der altid er fokus på at inddrage borgeren, når vi finder nye løsninger. Dermed sikrer vi de bedste forudsætninger for, at Socialområdet i Region Midtjylland kan understøtte den enkelte borger i at udleve sine ønsker, håb og drømme.

Anders Kühnau

Formand for regionsrådet

Et socialområde i bevægelse

Leverandør på det højt specialiserede socialområde

På det regionale socialområde har landets kommuner myndighedsopgaven og det fulde finansieringsansvar. Derimod deles leverandøropgaven af kommunerne, regionerne og de private tilbud. Socialområdet i Region Midtjylland skal fortsat udvikle, fokusere og målrette leverandøropgaven til gavn for borgerne og vores samarbejdspartnere inden for det højt specialiserede socialområde.

Socialområdet i Region Midtjylland ser det som sin primære opgave kontinuerligt at løse de sværeste og mest krævende opgaver for kommunerne på det specialiserede socialområde. Med et stærkt fokus på økonomisk ansvarlighed skal vi fortsat udvikle, fokusere og målrette leverandøropgaven til gavn for borgerne og vores samarbejdspartnere.

Rammevilkårene for socialområdet er under grundlæggende forandring. Det kalder på nye måder at udføre kerneopgaven på og en dynamisk organisation, som kan håndtere store udfordringer, som hurtigt kan tilpasse sig ændrede vilkår og hele tiden er nysgerrig på kommende udfordringer.

Region Midtjylland har, som de øvrige regioner, historisk fortsat en sammensat opgaveportefølje, men kerneopgaven er at understøtte kommunernes myndighedsopgave, udvikle ny viden, efterleve den aktuelle efterspørgsel og drive de højt specialiserede tilbud. I 2020 blev Socialområdet et selvstændigt driftsområde i Region Midtjylland og har i dag udviklet sig til en stærk organisation, der løser komplekse opgaver for kommuner på det specialiserede socialområde.

Socialområdet i Region Midtjylland er en af de største leverandører på det højt specialiserede socialområde i Danmark, og med regionens otte store specialområder har vi et stærkt fagligt og organisatorisk afsæt for at arbejde med målgrupper med meget komplekse funktionsnedsættelser og udfordringer.

Specialområderne har specialiserede indsatser målrettet borgere med bl.a. autisme, udviklingshandicap, hjerneskade samt tale- og hørefordringer. Ligeledes er der specialiserede indsatser målrettet unge kriminalitetstruede eller -dømte og borgere med socialpsykiatriske udfordringer. Mange af specialområderne er ligeledes VISO-leverandører, der rådgiver samarbejdspartnere nationalt om den nyeste viden og de mest effektive metoder til målgrupperne.

Region Midtjylland stræber efter at være garant for, at der er fagligt kvalificerede tilbud til borgere med komplekse handicaps, individuelle udfordringer og særlige behov. Vi har borgeren i fokus og arbejder efter målet om at udføre den bedst mulige indsats over for borgeren – dette både, før, under og efter et endt forløb, så vi samtidig understøtter borgeren i at udleve sine ønsker, håb og drømme. Derfor er et tæt samarbejde med kommunerne, men også borgeren samt pårørende centralt – et samarbejde, der også er med til at forme og udvikle fremtidens socialområde.

Udfordringer på det højt specialiserede socialområde på kort og mellemlang sigt

Det forventes, at det regionale socialområde i de kommende år særligt skal adressere og forholde sig til følgende udfordringer, der udspringer af bl.a. ændrede rammevilkår, udefrakommende faktorer, der har indflydelse på arbejdet, men også opgavernes kompleksitet:

Knappe ressourcer. Kommunernes økonomi er tiltagende presset, og grænsen for, hvad den enkelte kommune kan løfte af opgaver, vil til stadighed flytte sig. Regionen skal kunne løse nogle af de mest krævende og sværeste opgaver ved at være effektive og finde nye løsninger uden at gå på kompromis med kvaliteten i opgaveløsningen. Det betyder også, at den regionale leverandøropgave tilsvarende må tilpasse sig gennem yderligere specialisering. Denne tendens forventes at fortsætte på mellemlang sigt. Vi vil arbejde målrettet på at udvikle effektfulde og individuelt tilpassede indsatser for borgerne for at imødegå udfordringen med færre ressourcer.

Rekruttering og fastholdelse af faguddannet personale. Manglen på faguddannet personale udgør et stigende og stort problem på socialområdet, hvorfor der er behov for en vedvarende intensiv indsats for særligt at rekruttere og fastholde faguddannede medarbejdere. Vi skal sikre en attraktiv arbejdsplads med de rette folk og kompetencer – vi skal desuden tiltrække en ny generation af medarbejdere på et arbejdsmarked, hvor der mangler faglært arbejdskraft. Vi vil arbejde målrettet for at styrke områdets omdømme, og udvikle nye og mere fleksible arbejdsvilkår, som er attraktive for potentielle medarbejdere på fremtidens arbejdsmarked.

Nødvendig kompetence- og vidensudvikling.

Kravene til specifikke faglige kompetencer, vidensudvikling og faglig viden øges, i takt med at specialområdernes opgaver bliver stadig mere komplekse og specialiserede. På baggrund heraf er der behov for både at styrke arbejdet med kompetence- og vidensudvikling på tværs af specialområderne og samtidig styrke specialområdernes fagpilotuddannelser. Hvert specialområde har egen modulopbygget fagpilotuddannelse til vores medarbejdere, som bygger på målgruppespecifikke metoder og viden. Vi vil arbejde målrettet for at sikre, at vores medarbejdere har de rette kompetencer og ligeledes kan se karriereveje og udviklingsmuligheder på Socialområdet i Region Midtjylland.

Behov for systematiseret videndeling. Der mangler systematisk viden at handle ud fra, og der har generelt været for lidt fokus på at opsamle og nyttiggøre viden om, "hvad der virker". Vi skal i endnu højere grad på tværs af socialområdet, men også til kommunerne og de øvrige regioner, dele nyttig og effektiv viden, der kan inspirere og bidrage positivt til det generelle arbejde med borgerne på socialområdet. Der er desuden behov for implementering af gavnlig viden i praksis, hvor medarbejderne oplever, at der kan ses en effekt i deres arbejde med borgeren. Vi vil udarbejde en ny strategi for vidensbaseret praksis på Socialområdet i Region Midtjylland og indgå samarbejdsaftaler med relevante aktører for at sikre videndeling internt og på tværs af sektorer.

Socialområdetets vision

Fokus på borgerens behov og udvikling

Med visionen sætter vi ord på kernen i vores opgave. Det handler om borgeren. Det handler om forandring og udvikling – på borgerens præmisser.

Med visionen vil vi tydeliggøre, at vores indsatser altid tager udgangspunkt i den enkelte borgers behov. Og at indsatsen skal udfoldes i tæt samarbejde med borgere og pårørende. Det kan være et konkret ønske om nærhed i dagligdagen eller hjælp til de små ting i hverdagen. Det kan være håbet om, at man bliver i stand til at kunne klare mere selv. Og så skaber vi forudsætningen for, at borgeren kan sætte sine egne mål og tør drømme om fremtiden.

Med visionen ønsker vi at skabe den positive forandring for borgeren – men med plads til frihed og forskellighed. Derfor er det ude på det enkelte tilbud, at visionen skal gøres til virkelighed. Det kræver frihed til den enkelte medarbejder, der skal sætte sin faglighed i spil for at understøtte borgeren bedst muligt gennem respekt, nysgerrighed og dristighed.

Samtidig skal visionen kunne rumme borgeres forskellige forudsætninger for progression. For nogle borgere kan et mål være at slippe ud af kriminalitet, få et fast arbejde eller have muligheden for at kunne leve et mere selvstændigt liv. For andre borgere består håbet snarere i muligheden for at kunne bevare sine fysiske eller kognitive kapaciteter længst muligt, så der fortsat er mange gode år med deres nærmeste.

Visionens rummelighed kræver først og fremmest en dynamisk organisation med højt specialiserede indsatser og fagligt dygtige medarbejdere, der formår at lytte til borgerens behov og omsætte det mulige til en positiv forandring i den enkeltes liv.

VISION

Visionen "**Vi understøtter borgeren i at udleve ønsker, håb og drømme**" sætter retning for organisationen og skaber et overordnet mål for udviklingen af nye indsatser, metoder og tilgange. Medarbejderne får en kerneopgave i at lytte og inddrage borgeren og tilpasse delmål, så de stemmer overens med den enkeltes behov. Visionen udgør det overordnede mål for organisationen, som danner en rød tråd gennem arbejdet med strategispor, pejlemærker og de udvalgte verdensmål. ■

STRATEGISPOR

De tre strategispor udgør det organisatoriske fundament, som visionen bygger på. Hvert spor har til formål at udvikle dedikerede indsatser, der ud fra hver sit strategiske ståsted har et endemål om at bidrage til borgerens udvikling.

Ét socialområde: Strategien har fokus på samarbejde og kvalitetsforbedringer for at opnå mere effektfulde indsatser i fællesskab. Partnerskaber og videndeling skal prioriteres internt og eksternt.

Det hele menneske: Organisationens skal tage højde for komorbiditet og de komplekse udfordringer, der er omkring borgeren. Pårørende og civilsamfundet er en vigtig ressource, og indsatser skal udvikles i tæt samspil med disse.

Fagligt stærke specialområder: De otte unikke specialområder skal have forudsætninger for at kunne levere højt specialiserede indsatser til målgrupperne. Det kræver fokus på kompetenceudvikling og attraktive arbejdspladser, der tiltrækker og tilknytter dygtige medarbejdere. ■

PEJLEMÆRKER

Visionens overordnede indsatsområder omsættes til 15 pejlemærker, der har til formål at bringe organisationen tættere på visionens mål. Pejlemærker spænder både fra det organisatoriske niveau, hvor partnerskabsaftaler med andre aktører bliver en forudsætning for at kunne indfri visionen til konkrete indsatser om sundhed, borger- og pårørendeinddragelse, bæredygtighed, kompetenceudvikling etc. ■

VI UNDERSTØTTER BORGEREN I AT UDLEVE ØNSKER, HÅB OG DRØMME

Ét socialområde	Det hele menneske	Fagligt stærke specialområder
<p>Vi er en sikker, dynamisk organisation og en attraktiv samarbejdspartner, der leverer tværfaglige indsatser af højeste kvalitet</p> <p>Vi spotter morgendagens ståsted ved at gå forrest med vidensbaseret praksis, nyeste viden og effektive metoder</p> <p>Vi skaber innovative og bæredygtige løsninger, der favner sociale, økonomiske og klimamæssige aspekter</p>	<p>Vi skaber helhedsorienterede indsatser, der tager højde for de komplekse udfordringer, der kan være omkring borgeren</p> <p>Gennem dialog og samarbejde oplever borgere og pårørende et medansvar og indgår som en aktiv del af indsatsen</p> <p>Vi arbejder for lighed i sundhed, så alle borgeres fysiske og mentale sundhed samt trivsel prioriteres</p>	<p>Vores områder er højt specialiserede og er med til at sikre, at alle borgere kan få den rette hjælp og støtte</p> <p>Vi udvikler og tilpasser vores indsatser, så de matcher borgernes behov. Vi arbejder fremsynet og udfordrer vanetænkning</p> <p>Vi er en attraktiv arbejdsplads, der er kendt for god trivsel, et godt arbejdsmiljø og mulighed for personlig og faglig udvikling</p>
<p>Vi arbejder med FN's verdensmål:</p> 	<p>Vi arbejder med FN's verdensmål:</p> 	<p>Vi arbejder med FN's verdensmål:</p>

Vi arbejder med FN's verdensmål

Vi har alle et fælles ansvar for at løfte FN's verdensmål. Det gælder også på Socialområdet i Region Midtjylland. Derfor har vi valgt, at de skal bruges aktivt og gøres til en integreret del af vores indsatser – der hvor det giver mening. Vi mener, at verdensmålene og vores vision går hånd i hånd. Vi tror på, at et aktivt og dedikeret bidrag til at løfte verdensmålene kan bidrage til vores fælles vision om at bringe borgeren tættere på sine ønsker, håb og drømme.

Vi har udvalgt syv verdensmål, der på hver deres måde er med til at løfte vores indsatser og tilføje en ekstra

dimension. Verdensmålene er nøje udvalgt på baggrund af relevante og væsentlige delmål, der giver værdi i Socialområdets praksis.

De udvalgte verdensmål er:

- Nr. 3** Sundhed og trivsel
- Nr. 4** Kvalitetsuddannelse
- Nr. 8** Anstændige jobs og økonomisk vækst
- Nr. 10** Mindre ulighed
- Nr. 13** Klimaindsats
- Nr. 16** Fred, retfærdighed og stærke institutioner
- Nr. 17** Partnerskaber for handling

ORGANISERING PÅ SOCIALOMRÅDET

Den overordnede ledelse af Socialområdet består af en socialdirektør og vicedirektør med en socialfaglig profil. Der er tale om en énstregen ledelsesmodel, hvor socialdirektøren referer til koncerndirektionen i Region Midtjylland og indgår i koncernledelsen i Region Midtjylland. Områdecheferne på de regionale specialområder referer til socialdirektøren. Da de otte specialområder har forskellig volumen og geografiske forudsætninger, er specialområdets ledelsesstruktur tilpasset hvert enkelt specialområde.

Ét socialområde

Strategisporét *Ét socialområde* er det organisatoriske fundament bag vores ambition om at udvikle et stærkt og samlet socialområde, hvor vi alle har et fælles mål om at optimere og forbedre indsatser til borgerne gennem tæt samarbejde og koordinering på tværs.

Vi skaber en effektiv og robust organisation, der er omstillingsparat over for ændringer i rammevilkårene eller samarbejdspartnerne behov. Med kvalitetsudvikling af tværgående løsninger sikres høj faglig specialisering i de enkelte tilbud. *Ét socialområde* afspejler sig i konkrete indsatser såsom professionelle og effektfulde tilbud, ensartet dokumentationspraksis, bæredygtighedsinitiativer og systematiseret videndeling.

Eksternt vil vi bl.a. have fokus på tætte partnerskaber, så vi får opbygget et mere forpligtende og systematiseret samarbejde med andre aktører på det sociale område. Det drejer sig bl.a. om at skabe mere smidige sektorovergange gennem tættere

koordinering med kommunerne. Ligeledes skal vi samarbejde med psykiatrien og somatikken om at sikre, at overgangen fra sundhedsvæsnet til socialområdet forløber bedst muligt og på borgerens præmisser. Herunder vil vi involvere civilsamfundet i at finde nye løsninger. Vi vil også have et vedholdende fokus på videndeling på tværs af aktører, så vi fortsat udvikler de mest effektive metoder og tilgange og formår at spotte morgendagens ståsted.

Internt vil vi sikre et sammenhængende socialområde på tværs af alle specialområder. Ved at samarbejde, koordinere og samskabe indsatser og udvikling af et fælles sprog skaber vi forudsætninger for, at vi kan lære af hinanden, driftsoptimere og forhøje kvaliteten i vores tilbud. Det er der behov for i en tid, hvor kompleksiteten i de opgaver og udfordringer, der omgiver borgeren, er stigende. Det kalder på fælles løsninger for at sikre, at Socialområdet i Region Midtjylland også fremadrettet kan varetage nogle af de sværeste og mest krævende opgaver på det specialiserede socialområde.

VERDENSMÅL NR. 13 Gennem lokale initiativer på hvert enkelt tilbud skaber vi et grønnere og mere bæredygtigt socialområde, så vi også bidrager til verdensmål nr. 13. Bekæmpelse af madspild, affaldssortering og fokus på biodiversitet er bare nogle eksempler. Vi vil også arbejde målrettet med delmål 13.2 om undervisning og oplysning ved at klæde borgerne på vores tilbud og medarbejderne bedst muligt på til at kunne handle bæredygtigt.

VERDENSMÅL NR. 16 I tråd med delmål 16.6 sætter vi en ære i at sikre en effektiv, ansvarlig og gennemsigtig organisation. Det gør vi bl.a. gennem en ny takststruktur, der gør omkostningerne gennemskelige. Delmål 16.7 om lydhøre og inkluderende beslutningsprocesser er ligeledes et kerneområde for Socialområdet, som vi skaber gennem MED-systemet, borgerpaneler samt dialog og involvering af civilsamfundet.

VERDENSMÅL NR. 17 Vi efterlever delmål 17.17 ved at tage initiativ til partner- og samarbejdsaftaler med aktører på socialområdet med udgangspunkt i en fælles målsætning om kvalitetsforbedringer. Det drejer sig bl.a. om et tættere samarbejde med psykiatrien og somatikken for at forbedre borgernes overgang fra sundhedsvæsen til socialområdet, ligesom vi ønsker tætte partnerskaber med kommuner og civilsamfundsorganisationer for bl.a. at kunne lære mere af hinanden.

Ét socialområde - Pejlemærker

ATTRAKTIV SAMARBEJDSPARTNER

- 1) **Socialområdet i Region Midtjylland skal være en troværdig og attraktiv samarbejdspartner for kommunerne. Leverandøropgaven skal udføres økonomisk ansvarligt og med fokus på effektfulde indsatser.**
  - Vi udvikler et nyt takstgrundlag, under hensyntagen til behovsændringer, med fokus på øget gennemsigtighed i prissammenhængen.
  - Vi vil sikre rammer for løbende dialog og samarbejde mellem kommune og region. Derfor vil vi bl.a. lave et årligt dialogmøde med kommunerne.
  - Gennem systematiseret opfølgning på indgåede aftaler sikrer vi, at opstillede mål løbende justeres og opfyldes.
  - Vi vil indgå i dialog med kommunerne om udviklingen af nye samarbejdsformer og skabe nye, innovative løsninger til borgerne, herunder muligheden for matrikelløse indsatser og udslusnings-tilbud.
- 2) **Gennem et stærkt internt samarbejde på tværs af specialområderne vil vi udnytte ressourcer bedst muligt til gavn for organisationen og den enkelte borger.**
  - Med et nyt fælles kvalitetssikringssystem sikrer vi, at praksis er i overensstemmelse med Socialtilsynets kvalitetsmodel. Gennem årlige afrapporteringer udvikler vi løbende fremtidige indsatsområder.
  - Med et nyt socialfagligt it-system er ambitionen, at vi får en mere ensartet dokumentationspraksis, så der bliver mere tid til den enkelte borger. Med bedre dataunderstøttelse styrker vi forudsætningerne for at kunne dokumentere og formidle effekten af vores indsatser.

TÆTTE PARTNERSKABER

- 3) **Socialområdet i Region Midtjylland skal opsøge forpligtende partnerskaber med udgangspunkt i borgerens behov og med særligt fokus på sammenhængende forløb og smidige sektorovergange. Partnerskaber skal omfatte blandt andet psykiatrien, somatikken, kommunerne, pårørende, civilsamfundet og andre.**
  - Gennem professionel matchning vil vi sikre, at borgeren får det rette tilbud – og vi er lydhøre over for borgerens egne ønsker.
  - Vi går i dialog med kommuner om at sikre gode overgange, så borgeren understøttes hele vejen fra botilbud til eget hjem. Ligeledes skal vi sikre forudsætningerne for, at børn og unge får en tryk overgang til voksenlivet.
  - Vi vil lave en borger- og pårørendepolitik, som har fokus på at inddrage pårørende- og andre civilsamfundsorganisationer i vores indsatser.
  - Samarbejdsaftale med psykiatrien skal sikre gode forløb for borgeren i overgangen mellem psykiatri- og socialområdet.
  - Vi vil indgå i dialog med de forskellige tilsynsmyndigheder for at imødegå modsatrettede krav og undersøge muligheder for samordning af tilsynsbesøg.

VIDENDELING PÅ TVÆRS

- 4) **Socialområdet i Region Midtjylland vil prioritere vidensudvikling og udvikling af nye metoder gennem stærke vidensmiljøer på tværs af kommuner, regioner og uddannelsesinstitutioner.**
- Vi vil udarbejde en ny strategiplan for vidensbaseret praksis, der skal sætte retning for Socialområdets vidensarbejde i de kommende år.
  - Forpligtende partnerskabsaftaler mellem region, kommuner og uddannelsesinstitutioner skal sikre mere vidensudvikling, som distribueres mellem alle parter for at opnå merværdi på tværs.
  - Vi vil dele resultater og strategier på tværs af specialområder for at sikre videndeling om nye udviklingsprojekter. Det sikrer forudsætningen for, at effektfulde og virksomme indsatser når ud til alle tilbud.
  - Socialområdet i Region Midtjylland skal, sammen med de øvrige regioner, spille en væsentlig rolle i specialiseringsdagsordenen i regionen og på det nationale område. Socialområdet skal deltage i videndebatter og bidrage aktivt til afstigmatisering af området.

ET GRØNNERE SOCIALOMRÅDE

- 5) **Vi vil skabe et grønt og bæredygtigt socialområde, der tager hensyn til mennesker, miljø og økonomi. Bæredygtighed omfatter både klimahandling, robust økonomi og oplyste borgere.**
- Vi gør Socialområdet mere bæredygtigt gennem reduktion af forbrug og ved at undgå madspild, genbruge fremfor at købe nyt og sortere og genanvende affald. Vi vil prioritere biodiversitet på vores matrikler og overgå til en fossilfri vognpark.
  - Vi vil udfase fossile energikilder. Det gør vi bl.a. ved at udskifte olie- og gasfyr til varmepumper eller overgå til fjernvarme på de enkelte tilbud.
  - Vi reducerer energiforbruget ved bl.a. at investere i energibesparende belysning på vores tilbud. Desuden vil vi arbejde strategisk med energiledelse for at udvikle og implementere lokale tiltag.
  - Gennem undervisning og oplysning vil vi understøtte borgerne på vores tilbud og medarbejderne til at træffe bæredygtige valg i dagligdagen.
  - Vi vil være en attraktiv og socialt ansvarlig arbejdsplads med et bæredygtigt arbejdsmiljø og en mangfoldig personalesammensætning.
  - Vi vil implementere Region Midtjyllands bæredygtighedsstrategi under hensyntagen til Socialområdets praksis.

BORGERBEGREBET

På Socialområdet i Region Midtjylland anvender vi begrebet *borgere* som en fællesbetegnelse for de børn, unge og voksne, som i en kortere eller længere periode har brug for en specialiseret indsats fra Socialområdet. Begrebet *borger* rummer ligeværdighed og fælles menneskelige rettigheder. Det er et udtryk for en aktiv medskabning af indsatsen og den forandring og udvikling, som ønskes hos og af den enkelte, og dermed altid med individuelt afsæt i barnets, den unges eller den voksnes ønsker, håb og drømme.

Det hele menneske

Strategisporet er fundamentet for at sikre, at vores indsatser udvikles i tæt samarbejde med borgeren, så vi understøtter den enkeltes muligheder for at udleve sine ønsker, håb og drømme. Vi ved, at de bedste resultater opnås, hvis vi er lydhøre over for borgerens behov og tilpasser indsatserne til den enkelte. Strategisporet skal skabe yderligere fokus på borgerperspektivet, så vi møder borgeren med værdighed, ligeværd og respekt. Vi arbejder recovery-inspireret med udgangspunkt i værdier og principper fra Socialstyrelsens recovery-tilgang.

Den stigende kompleksitet i de udfordringer, der er omkring borgeren, samt borgerens ret til at bestemme over eget liv kalder på, at vi styrker inddragelseskulturen på Socialområdet. Det gælder ikke mindst i vores sundhedsindsatser, der skal ske på borgernes præmisser. Vores indsatser skal favne bredt, så vi kan imødekomme borgere med flere diagnoser og forskellige behov.

Gennem en styrket inddragelseskultur vil Socialområdet skabe systematisk borger- og pårørende-

inddragelse på både lokalt og individuelt niveau såvel som på det strategiske og organisatoriske niveau. Det skal bl.a. ske ved at omsætte de ni grundprincipper for borgerinddragelse i Region Midtjylland under hensyntagen til Socialområdets praksis.

Tiltagene vil styrke dialogen og samarbejdet med borgeren, så borgeren oplever et medansvar for indsatsen. Der er et særligt fokus på sundhedsfaglige indsatser, bl.a. at implementere årlige sundheds-tjek for alle borgere på Socialområdet og at skabe helhedsorienterede indsatser ved at øge samspillet mellem sundhedsfaglige og socialfaglige indsatser.

Ligeledes vil vi prioritere samarbejdet med civilsamsfundsorganisationer, så både pårørende og andre frivillige får mulighed for at afdække dilemmaer og bidrage til indsatsen lokalt. Med klare retningslinjer for samarbejdet mellem fagprofessionelle, pårørende og frivillige vil det styrke vores tilbud og skabe endnu flere muligheder for den enkelte borger.

VERDENSMÅL NR. 3 Borgerens sundhed og trivsel er en central forudsætning for, at den enkelte kan nå tættere på at udleve sine ønsker, håb og drømme. Vi har særligt fokus på delmål 3.4 gennem vores ambition om at fremme fysisk og mental trivsel. Det gør vi bl.a. gennem sundhedsindsatser, der tager hånd om det hele menneske, så både krop og sjæl prioriteres. Ligeledes er vores helhedsorienterede indsatser i tråd med delmål 3.5, hvor vi vil samarbejde med kommuner om at forebygge og behandle rusmiddelmisbrug.

VERDENSMÅL NR. 10 "Alle skal sikres lige muligheder". Det er ambitionen i delmål 10.3, som ligeledes er vores ideal. I praksis kan målet være uopnåeligt, men vi vil insistere på at mindske uligheden. Det gør vi gennem vores indsatser, der understøtter borgeren til et meningsfuldt liv. Jf. delmål 10.3 tager vi kampen op mod ulighed i sundhed, hvor vi bl.a. vil sikre tidlig opsporing og forebyggende behandling til borgerne på vores tilbud. Ligeledes efterlever vi delmål 10.2 gennem vores ambition om, at borgere og pårørende skal inddrages mest muligt i opgaveløsningen.

Det hele menneske - Pejlemærker

MEDANSVAR TIL BORGERE OG PÅRØRENDE

- 6) Vi skal sikre, at borgeren kontinuerligt oplever et medansvar og bliver inddraget i indsatsen. Vi skal samtidig have et samarbejde med de pårørende, der er kendetegnet ved løbende inddragelse, orientering, gensidig tillid og åbenhed.
- Gennem peer-fællesskaber etablerer vi et rum for genkendelighed, fælleskab med ligestillede og mulighed for inspiration og motivation til andre borgere.
  - Gennem arbejdet med at høre borgernes egne erfaringer og meninger skaber vi løbende borgerinddragelse. Dette gør vi bl.a. med tilfredshedsundersøgelsen "Ordet er dit", som vi vil udvikle til også at omfatte pårørende.
  - Vi vil tilbyde etablering af beboer-, pårørende- og forældreråd på alle vores tilbud, som kan fungere som lokale advisory boards. Det skaber løbende dialog og inddragelse af borgerne på vores tilbud, så de får medindflydelse på deres tilværelse.

EN DEL AF FÆLLESSKABET

- 7) Vi vil åbne det specialiserede socialområde op mod det omgivende samfund og byde civilsamfundet og frivillige indenfor i vores tilbud. Det vil tilføre merværdi til vores indsatser og give borgerne endnu flere muligheder.
- Vi skal understøtte borgerne i at indgå i meningsfulde fællesskaber i og uden for tilbuddet. Det skal ske gennem dialog og samarbejde med bl.a. idrætsforeninger, så flere udsatte borgere bliver en del af det lokale foreningsliv.
  - Vi vil etablere et tæt samarbejde med civilsamfundsorganisationer for at få flere frivillige ind i tilbuddene og bruge deres forskellige potentialer til gavn for borgeren.
  - Samarbejde med frivillige og civilsamfund skal bygge på regionens principper om frivillighed, så man sikrer nogle klare rammer omkring det – til gavn for både de frivillige, borgerne og de sociale tilbud.

LIGHED I SUNDHED

8) Socialområdets borgere har en lavere gennemsnitlig levealder end resten af befolkningen. Derfor vil vi skabe forudsætningerne for mere lighed i sundhed, så vi tilstræber, at alle borgere får de samme muligheder i livet.

- Vi ønsker at tilknytte bostedslæger til de enkelte tilbud. Det optimerer behandlingstiden og danner en tættere relation mellem læge og borger.
- Vi vil fortsat understøtte muligheden for, at alle borgerne på vores tilbud får et sundhedstjek for at opspore evt. sygdomme. Med fokus på medicinhåndtering sørger vi for, at borgere får den optimale behandling og undgår under- og overmedicinering.
- Organisationer fra civilsamfundet kan være bindeled imellem grupper af udsatte borgere og sundhedsvæsenet. Vi inviterer disse til drøftelser om samarbejdsmuligheder om fællesindsatser i forhold til målgruppen.

9) Vi vil fortsat prioritere den mentale og fysiske trivsel hos den enkelte borger, så vi sikrer de bedst mulige forudsætninger for, at borgeren kan indgå i sociale fællesskaber, håndtere dagligdagens udfordringer og gøremål, men også skabe mulighed for udvikling.

- Borgeren skal have mest mulig indflydelse på eget liv. Derfor arbejder vi aktivt med den enkeltes muligheder for selv- og medbestemmelse, så sundhedsindsatsen foregår i tæt samarbejde med borgeren.
- Vi udarbejder retningslinjer for mental trivsel for at understøtte borgeren til et godt liv. Gennem vores sundhedsindsats inddrager vi både fysiske og mentale faktorer til at motivere borgerne.

HELHEDSORIENTEREDE INDSATSER

10) Socialområdet i Region Midtjylland vil skabe den bedst mulige sammenhæng i indsatsen før, under og efter anbringelse med udgangspunkt i borgerens eget liv.

- Vi samarbejder med kommunerne og bidrager med faglig viden for at sikre tidlig opsporing af unge med udfordringer. Samarbejdet skal forebygge og mindske de mange forskellige og abrupte anbringelsesforløb samt ophold i plejefamilier.
- Vores tilbud skal kunne håndtere borgere med flere diagnoser og sikre den rette behandling. Det kræver både fokus på fysiske og psykiske udfordringer samt socialfaglige indsatser for at skabe de bedste rammer for den enkelte borger.
- Vi vil have fokus på at få borgeren godt videre til det tilbud eller den dagligdag, der venter efter endt ophold på døgninstitution.
- Vi vil indgå i dialog med kommunerne om at nedbringe misbrugsproblematikker blandt borgerne på vores tilbud.

PÅRØRENDEDEFINITION

Det er den enkelte borger, som vurderer, hvem der er vedkommendes pårørende. Det kan eksempelvis være et familiemedlem, en partner, en ven eller andre fra borgerens netværk, som borgeren har en nær relation til. Det er en del af borgerens selv- og medbestemmelsesret at kunne afgøre, hvem der er ens tætteste relationer.

Fagligt stærke specialområder

Strategispor *Fagligt stærke specialområder* fungerer som visionens faglige fundament, der tager udgangspunkt i vores unikke specialområder og deres specialiseringsprofiler. Der skal være fokus på udviklingen af højt specialiserede tilbud med fagligt dygtige medarbejdere. Desuden skal vi fortsætte udviklingen af attraktive arbejdspladser lokalt, så vi tiltrækker og tilknytter kvalificeret personale.

Den stigende kompleksitet i de udfordringer, der er omkring borgeren, kalder på, at Socialområdet i Region Midtjylland har et vedholdende fokus på at øge specialiseringen og fagligheden. Det kræver stærke specialområder med faglig specialisering, som udvikler, afprøver og anvender nyeste viden og metoder til at understøtte målgrupperne. Det er forudsætningen for at kunne levere indsatser, der matcher den enkelte borgers behov.

Det kræver ligeledes et vedholdende fokus på efteruddannelsesmuligheder i hvert enkelt special-

område samt tværgående kompetenceudvikling for Socialområdets medarbejdere, så Socialområdet understøtter kvalitetsudvikling på tværs af alle specialområder. For at kunne matche de komplekse og specialiserede krav, der stilles til medarbejdere og ledere, vil vi ligeledes have fokus på ledelsesudvikling. Det indebærer et fokus på samarbejde mellem afdelingsledere gennem løbende dialog, sparring og netværksdannelse på tværs af specialområderne.

Samtidig har Socialområdet fortsat brug for fagligt dygtige medarbejdere til at løfte visionen om at understøtte borgeren i at udleve ønsker, håb og drømme. Det gør vi bl.a. ved at styrke Socialområdets omdømme, rekruttere professionelt, sikre fleksible arbejdsvilkår samt skabe fagligt interessante miljøer og et sundt arbejdsmiljø.

VERDENSMÅL NR. 4 Vi har et vedholdende fokus på efteruddannelse og kompetenceudvikling af vores medarbejdere og ledere. Derfor bidrager vi til delmål 4.4 om at øge andelen af unge og voksne med relevante færdigheder. Det sker bl.a. gennem vores fagpilot, der giver medarbejdere specialiseret viden om målgrupperne, ligesom vores samarbejde med aktører om at rekruttere flere til merituddannelser løfter ufaglærtes uddannelsesniveau.

VERDENSMÅL NR. 8 Vi efterlever delmål 8.5, hvor ambitionen er at sikre fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder personer med handicap. Eks. har vi fokus på at inddrage vores målgrupper i opgaveløsningen gennem peer-fællesskaber, da det både gavner borgere med en nuværende og tidligere tilknytning til vores tilbud. Gennem fleksible arbejdsvilkår bidrager vi ligeledes til delmål 8.6 om at reducere andelen af unge uden for beskæftigelse.

Fagligt stærke specialområder - Pejlemærker

MERE TID TIL BORGEREN

11) Vi vil have et vedholdende fokus på, at der er tid til faglighed og den nære borgerkontakt. Gennem fokus på kvalitetsudvikling, digitalisering og velfærdsteknologi skaber vi forudsætningerne for at kunne opfylde borgerens behov.

- Vi vil være innovative og nysgerrige på, hvordan vi kan forbedre vores indsatser. Vi vil udvikle og afprøve nye velfærdsteknologiske løsninger som et middel til at frigive tid og ressourcer, så medarbejderne kan have fokus på fagligheden.
- Vores bygninger skal bidrage til borgernes trivsel. I takt med at specialområdernes opgaver bliver mere specialiserede og komplekse, er der behov for løbende at lave ombygninger og opføre nye specialdesignede byggerier.

12) Vi vil sikre og udvikle den specialiserede indsats, så vi fortsat er førende på den nyeste viden og eksperter i vores specifikke målgrupper. Det er med til at sikre, at vi prioriterer vores ressourcer til det, der gør en forskel for borgeren.

- Vi tilstræber en vidensbaseret praksis i alle vores tilbud. Det skaber forudsætningerne for, at medarbejdere og ledere har viden om, og muligheder for, at anvende de tilgange og metoder, der understøtter borgeren bedst muligt.
- Vi vil prioritere vidensressourcer for at fastholde og udvikle vores position som én af Danmarks førende VISO-leverandører på det højt specialiserede socialområde. Vi vil have fokus på rådgivning og formidling af effektfulde tilgange og metoder.
- Vi vil, i samarbejde med de øvrige regioner, udarbejde en klar definition af, hvad det vil sige at være højt specialiseret samt tydeliggøre effekten af vores indsatser i forhold til den enkelte borgers trivsel og udvikling.

TILTRÆKKE DYGTIGE MEDARBEJDERE

13) Vi vil være en attraktiv arbejdsplads for potentielle nye medarbejdere – det drejer sig både om nyuddannede og erfarne medarbejdere inden for alle relevante faggrupper. Det er afgørende for, at vi forsat kan levere højt specialiserede indsatser til borgerne.

- Ved at skabe attraktive og gennemarbejdede introduktionsforløb får nyansatte en tryk og grundig opstart, så de bliver klædt fagligt på til opgaven og får en tilknytning til arbejdspladsen.
- Vi vil i højere omfang deltage og brande os på job- og uddannelsesmesser. Samarbejdet med uddannelsesinstitutioner skal styrkes, og vi skal udvikle gode praktikforløb for unge.
- Vi vil have fokus på eksternt kommunikation for at styrke Socialområdets omdømme. Gennem sociale medier, og andre relevante medieplatforme, skal unge få kendskab til de muligheder, som Socialområdet i Region Midtjylland tilbyder.
- Vi har fokus på at bevare den faglige kvalitet og integritet ved vikardækning. Derfor tilbyder vi grundig introduktion og oplæring til vores vikarer, så de matcher opgaven.

ATTRAKTIV ARBEJDSPLADS SKABER TILKNYTNING

- 14) **Et fast personale med kendskab til hinanden, borgere og arbejdsgange er vigtigt for at sikre indsatser af høj faglig kvalitet til gavn for borgere og samarbejdspartnere. Derfor skal vi sikre en god tilknytning af vores nuværende medarbejdere.**
- Vi skaber forudsætninger for arbejdsglæde og god trivsel ved at prioritere fleksible arbejdstider til vores medarbejdere. Individuel vagtplanlægning skal sikre fokus på den enkeltes muligheder og behov.
  - Vi vil udarbejde en seniorpolitik, der gør det attraktivt for erfarne medarbejdere at forblive i stillingen. Det kan være fleksible tilbud, der gør det muligt for seniorer at beholde stillingen på fuld eller nedsat tid.
  - Vi vil forebygge og nedbringe sygefravær gennem en helhedsorienteret arbejdsmiljøtilgang, der fremmer psykologisk tryghed. Vi vil bl.a. benytte vedholdende team- og ledelsescoaching til at sikre implementering af arbejdsmiljøindsatsen lokalt.
  - Vi vil forbedre mulighederne for internt jobskifte, så medarbejdere kan skifte mellem tilbud og specialområder. Det giver medarbejderne flere karrieremuligheder, hvor de kan veksle mellem de forskellige specialiseringsprofiler, som Socialområdet i Region Midtjylland rummer.

UDVIKLING AF MEDARBEJDERE OG LEDERE

- 15) **Vi vil være et af Danmarks stærkeste højt specialiserede socialområder. Det kræver dygtige medarbejdere med den højeste faglighed. Derfor prioriterer vi efteruddannelse og kompetenceudvikling til ansatte og ledere, så der er et løbende fokus på at udvikle og højne fagligheden.**
- Vores fagpilotuddannelser giver vores medarbejdere specialiseret viden og relevante metoder i forhold til vores målgrupper i de enkelte specialområder. Vi vil evaluere og videreudvikle vores fagpilotuddannelser, så medarbejderne fortsat har de rette kompetencer og værktøjer til at kunne løse højt specialiserede opgaver.
  - Vi vil tilbyde ufaglærte et uddannelsesløft gennem merituddannelser. Det hæver det faglige niveau i tilbuddene og øger chancen for, at medarbejdere forbliver tilknyttede til faget og vores organisation.
  - Vi vil opsøge nye samarbejds muligheder med kommuner for at lave fælles kompetenceudvikling af medarbejdere på socialområdet – på tværs af sektorer.
  - Gennem ledelsesudvikling vil vi styrke ledelse. Vi vil have fokus på samarbejde ved at sikre adgang til ledelsesnetværk på tværs, der kan bruges til sparring og dialog. Ledelsen skal være i stand til at kunne løse opgaven og bedrive god og tydelig ledelse, der overlader mest muligt tillid og ansvar til medarbejderne lokalt.

Tidsplan for indsatser 2024-2027

	Ét socialområde	Det hele menneske	Fagligt stærke specialområder
2024	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsaftale med psykiatrien • Nyt takstgrundlag (pilotprojekt) • Igangsætte implementering af nyt socialfagligt it-system • Udarbejde ny strategi for vidensbaseret praksis • Facilitere årligt dialogmøde med kommuner 	<ul style="list-style-type: none"> • Bostedslæger (Holmstrupgård) • "Ordet er dit" til borgere er fuldt implementeret • "Ordet er dit" til pårørende (pilotprojekt) • Udarbejdelse af borger- og pårørendepolitik 	<ul style="list-style-type: none"> • Afprøvning af nye velfærds-teknologiske løsninger • Pilotprojekt for seniorer • Flere pladser på merituddannelsen for pædagoger • Ledelsesudvikling for afdelingsledere
2025-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Implementering af nyt takstgrundlag på hele socialområdet • Implementering af fælles kvalitetssikringssystem • Professionel matchning • Undervisning og oplysning om bæredygtighed målrettet borgere • Forpligtende partnerskabsaftaler om vidensudvikling • Implementere Region Midtjyllands bæredygtighedsstrategi 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokale borger- og pårørenderåd • "Ordet er dit" konceptet udbredes på landsplan (de sikrede institutioner m.fl.) • Etablering af peer-fællesskaber • Handleplan vedr. misbrugsproblematikker • Samarbejdsaftaler med civilsamfundsorganisationer 	<ul style="list-style-type: none"> • Udbrede tiltag fra senior pilotprojekt • Udbrede introduktionsstillinger på tværs • Aftale med faglige organisationer om fleksibel arbejdstid • Udarbejde tværregional definition af højt specialiserede tilbud • Implementere mulighed for internt jobskifte • Fælles kompetenceudvikling på tværs af sektorer

Tidsplanen er en skitse for hvornår de konkrete indsatser forventes igangsat og dermed have særligt fokus på Socialområdet. Tidsplanen er dynamisk, så organisationen er gearet til at handle på eventuelle nye udfordringer eller behovsændringer. Således er

indsatserne for 2024 udpeget, mens indsatserne for 2025-27 vil blive prioriteret i tæt dialog med psykiatri- og socialudvalget i Region Midtjylland. Tidsplanen for det kommende år vil blive revideret hvert år i forbindelse med den årlige afrapportering til regionsrådet.